

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA CONTROL SERVICII MEDIA AUDIOVIZUALE
RAPORT DE CONTROL

„TVR Moldova”

I. ALEGERI LOCALE GENERALE DIN 05 NOIEMBRIE 2023

Prin Decizia nr. 305 din 29 septembrie 2023, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a dispus controlul privind respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, vizând reflectarea alegerilor în mass-media, de către serviciile media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 au fost aprobate de CA.

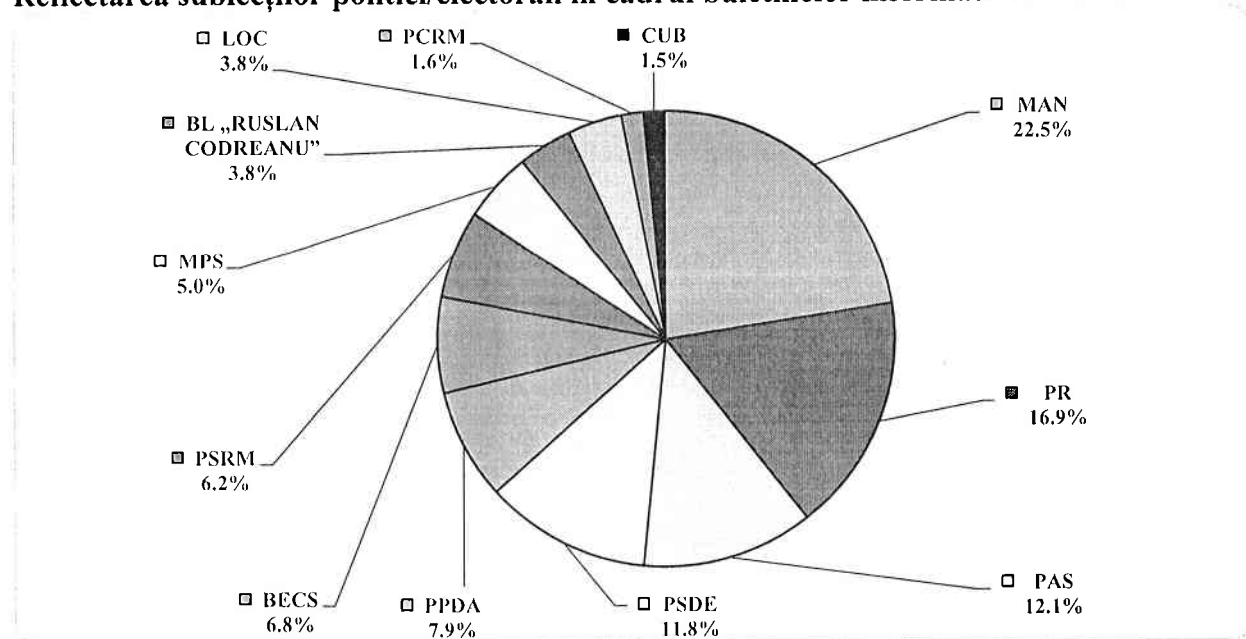
În cadrul controlului a fost supus verificării principalul buletin de știri al zilei din prime-time-ul de seară pentru perioada 16 - 22 octombrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral nr. 325/2022, CA a efectuat controlul serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, în baza înregistrărilor captate de la un operator IPTV (Moldtelecom) și stocate pe serverul CA.

În perioada 16 - 22 octombrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 22 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 12 subiecți politici/electorali (partide), 11 concurenți electorali.

1.1. Subiecți politici/electorali

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

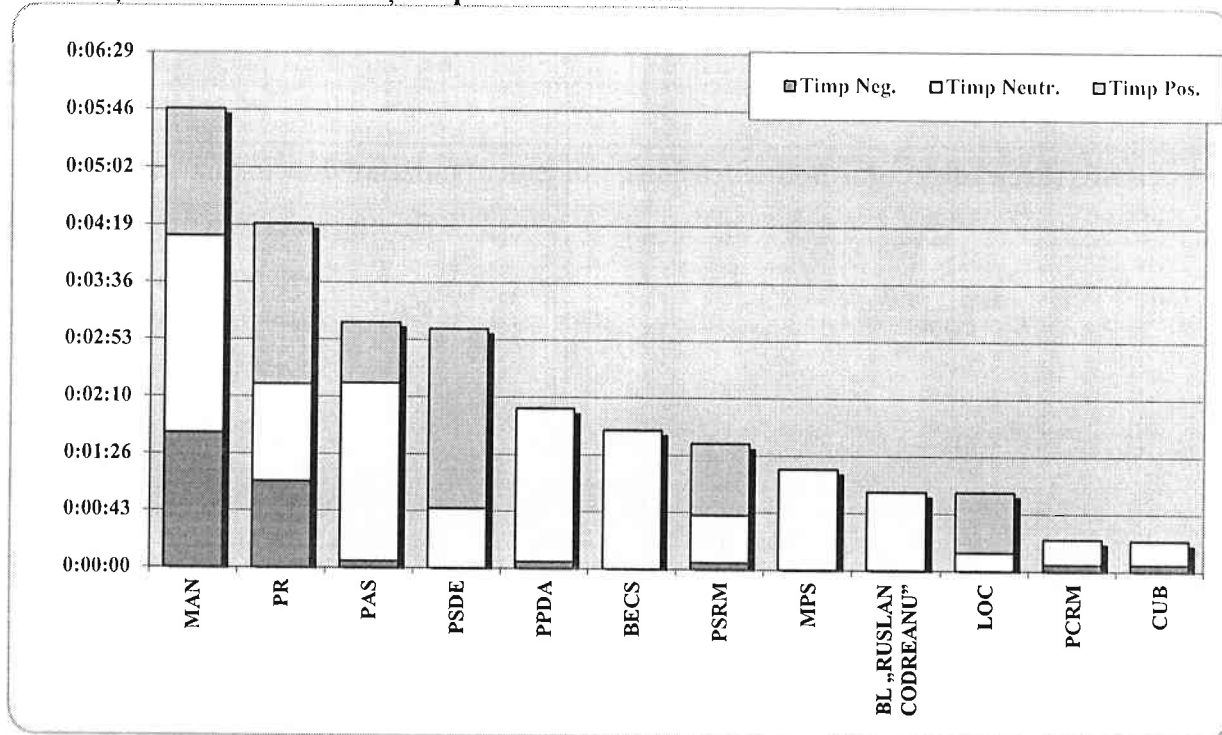

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	Mișcarea Alternativă Națională (MAN)	05 min. 46 sec.	01 min. 35 sec.	02 min. 29 sec.	01 min. 42 sec.
2.	Partidul Renaștere (PR)	04 min. 20 sec.	02 min. 01 sec.	01 min. 14 sec.	01 min. 05 sec.
3.	Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)	03 min. 06 sec.	46 sec.	02 min. 15 sec.	05 sec.
4.	Partidul Social Democrat European (PSDE)	03 min. 01 sec.	02 min. 16 sec.	45 sec.	0 sec.
5.	Platforma Demnitate și Adevăr (PPDA)	02 min. 01 sec.	0 sec.	01 min. 56 sec.	05 sec.
6.	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor (BECS)	01 min. 45 sec.	0 sec.	01 min. 45 sec.	0 sec.
7.	Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM)	01 min. 35 sec.	54 sec.	36 sec.	05 sec.
8.	Mișcarea Profesiioniștilor „Speranța – Надежда (MPS)	01 min. 16 sec.	0 sec.	01 min. 16 sec.	0 sec.
9.	Blocul Ruslan Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”)	59 sec.	0 sec.	59 sec.	0 sec.
10.	Liga Orașelor și Comunelor (LOC)	59 sec.	45 sec.	14 sec.	0 sec.
11.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM)	24 sec.	0 sec.	19 sec.	05 sec.
12.	Coaliția pentru Unitate și Bunăstare (CUB)	23 sec.	0 sec.	18 sec.	05 sec.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 25 min. 35 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat MAN – 22,5% (05 min. 46 sec.), iar CUB, i-a revenit cea mai mică pondere de mediatizare – 1,5% (23 sec.).

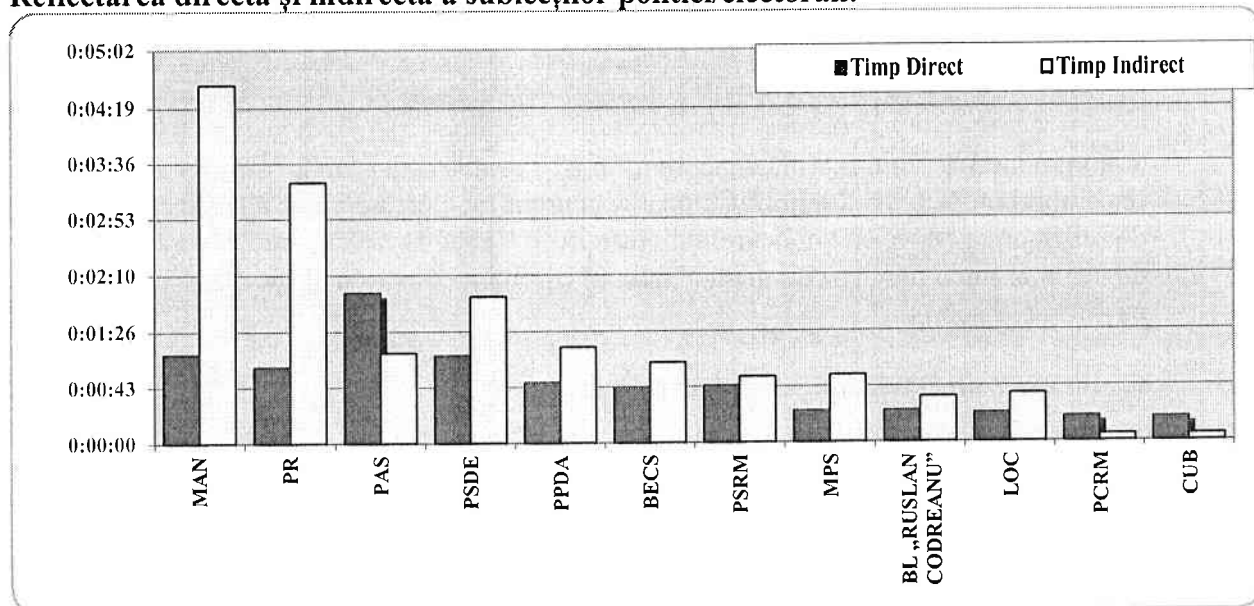
Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor de știri a fost într-o tonalitate neutră, pozitivă și negativă. Subiecții BECS, MPS și BL „RUSLAN CODREANU” au fost reflectați doar neutru; PPDA, PCRM și CUB – neutru și negativ, LOC și PSDE – neutru și

pozitiv, iar MAN, PR, PAS și PSRM – neutru, negativ și pozitiv. Conotațiile negative pentru subiectul politic/electoral MAN se datorează unor serii de subiecte, în care concurentul electoral Ion Ceban a fost criticat și acuzat de oponenții săi electorali. Conotația negativă pentru PR se datorează difuzării reportajelor despre concurenții electorali A. Nesterovschi și Irina Lozovan care continuă să se afle în arest preventiv. Conotațiile pozitive au fost acordate în contextul subiectelor despre prezentarea programelor electorale și lansarea promisiunilor de către concurenții înregistrați.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

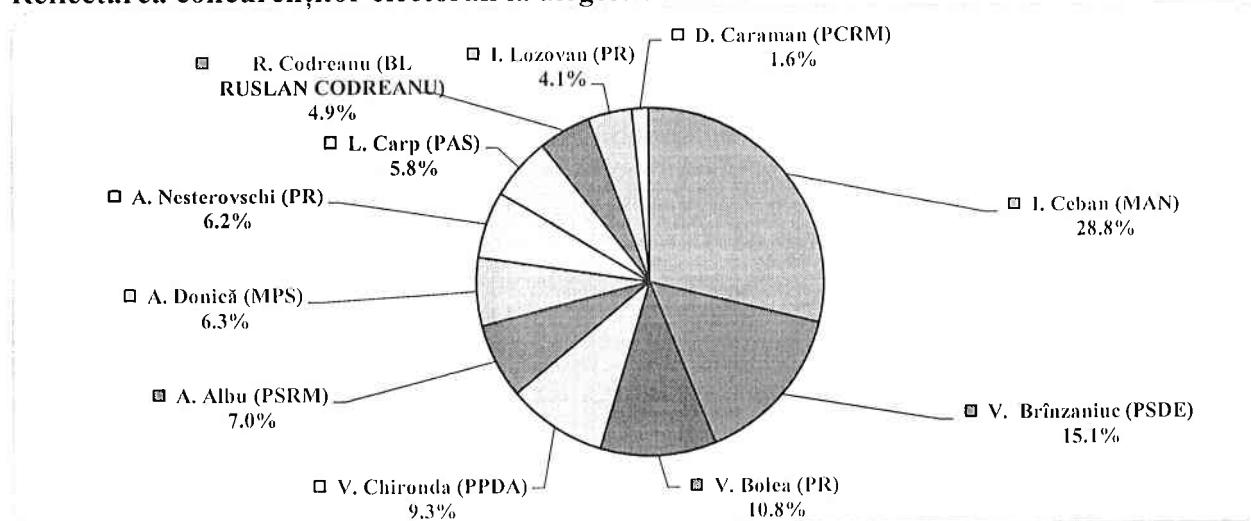

Subiecții politici/electorali au avut parte atât de apariții indirecte, cât și de intervenții directe.

1.2. Concurenți electorali

În cadrul buletinelor de știri, au fost reflectați 11 concurenți electorali, dintre care A. Nesterovschi pentru funcția de Primar al mun. Bălți și I. Lozovan pentru funcția de Primar al orașului Ocnița.

Reflectarea concurenților electorali la alegerile locale:

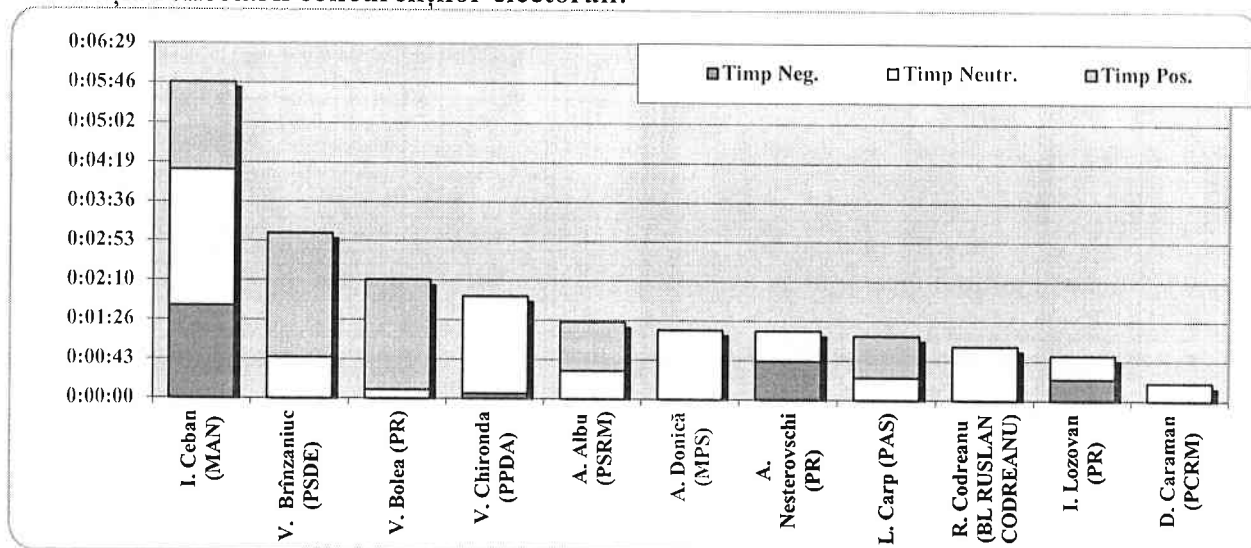
Detaliere:

Nr.	Concurenți electorali	Timp total	Conotație
-----	-----------------------	------------	-----------

			pozitivă	neutră	negativă
1.	I. Ceban (MAN)	05 min. 46 sec.	01 min. 35 sec.	02 min. 29 sec.	01 min. 42 sec.
2.	V. Brînzaniuc (PSDE)	03 min. 01 sec.	02 min. 16 sec.	45 sec.	0 sec.
3.	V. Bolea (PR)	02 min. 10 sec.	02 min. 01 sec.	09 sec.	0 sec.
4.	V. Chironda (PPDA)	01 min. 52 sec.	0 sec.	01 min. 47 sec.	0 sec.
5.	A. Albu (PSRM)	01 min. 24 sec.	54 sec.	30 sec.	0 sec.
6.	A. Donică (MPS)	01 min. 16 sec.	0 sec.	01 min. 16 sec.	0 sec.
7.	A. Nesterovschi (PR)	01 min. 15 sec.	0 sec.	33 sec.	42 sec.
8.	L. Carp (PAS)	01 min. 10 sec.	46 sec.	24 sec.	0 sec.
9.	R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”)	59 sec.	0 sec.	59 sec.	0 sec.
10.	I. Lozovan (PR)	49 sec.	0 sec.	26 sec.	23 sec.
11.	D. Caraman (PCRM)	19 sec.	0 sec.	19 sec.	0 sec.

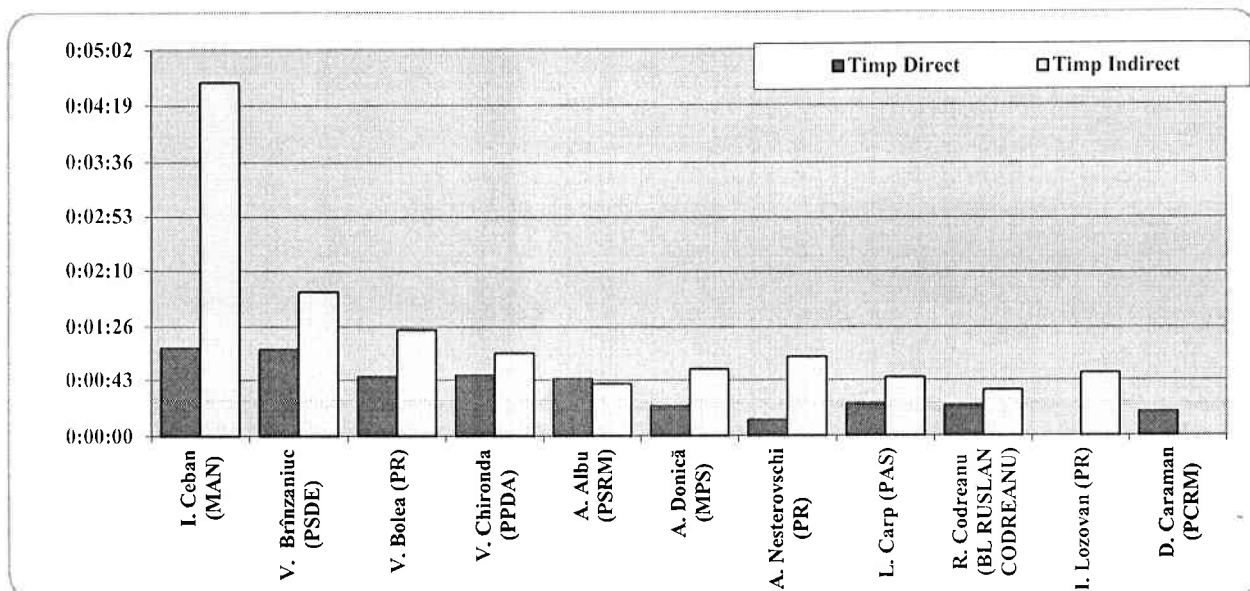
Volumul total de timp acordat concurenților electorali a constituit 20 min. 01 sec. Datele diagramei în coraport cu detalierea timpului alocat concurenților electorali atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat concurentul electoral I. Ceban (MAN) – cu 28,8% (05 min. 46 sec.), iar de cea mai mică pondere de mediatizare a beneficiat concurentul electoral D. Caraman (PCRM) cu 1,6% (19 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali:

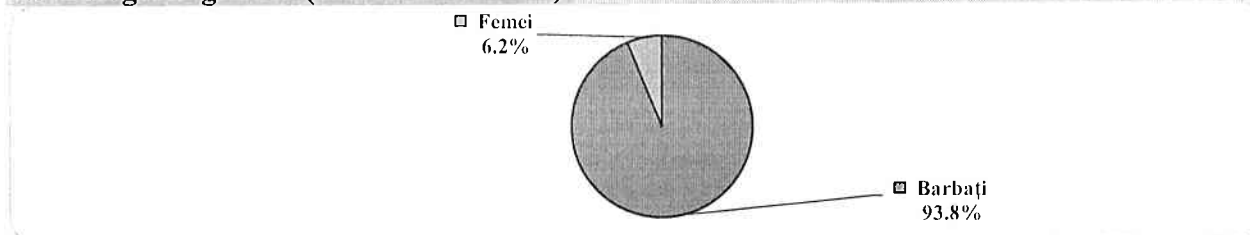
Conotația reflectării celor 11 concurenți electorali a fost într-o tonalitate neutră, pozitivă și negativă. A. Donică (MPS), R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”) și D. Caraman (PCRM) au fost reflectați neutru; V. Brînzaniuc (PSDE), V. Bolea (PR), A. Albu (PSRM) și L. Carp (PAS) – neutru și pozitiv; V. Chironda (PPDA), A. Nesterovschi (PR) și I. Lozovan (PR) – neutru și negativ, iar I. Ceban (MAN) – neutru, negativ și pozitiv. Conotațiile negative pentru subiectul politic/electoral MAN se datorează unor serii de subiecte, în care concurentul electoral Ion Ceban a fost criticat și acuzat de oponenții săi electorali. Conotația negativă pentru PR se datorează difuzării reportajelor despre concurenții electorali A. Nesterovschi și Irina Lozovan care continuă să se afle în arest preventiv. Conotațiile pozitive pentru concurenții electorali se explică prin difuzarea știrilor cu prezentarea programelor electorale și promisiunilor venite din partea acestora.

Reflectarea directă și indirectă a concurenților electorali:

Din cei 11 concurenți electorali reflectați, 9 au beneficiat de apariții indirecte și intervenții directe, concurentul I. Lozovan a avut parte doar de apariții indirecte, iar concurentul electoral D. Caraman a beneficiat doar de intervenții directe.

1.3 Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o pondere mai mare a bărbaților – 93,8% (21 min. 37 sec.), iar cota femeilor a fost egală cu 6,2% (01 min. 26 sec.).

II. ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul media de televiziune „TVR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

Direcția control servicii media audiovizuale

